

Številka: U-I-8/19-4

Datum: 3. 4. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude družbe SODO, d. o. o., Maribor, ki jo zastopa Odvetniška pisarna Fridl & Hlastec, d. o. o., Maribor, na seji 3. aprila 2019

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti prvega odstavka 21. člena, 10. točke prvega odstavka 23. člena, šestega odstavka 29. člena, drugega odstavka 37. člena, 101., 144. in 145. člena Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 46/18, 47/18 - popr. in 86/18) ter II. poglavja Priloge 1 tega akta se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnica izpodbija v izreku navedene določbe in prilogo Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (v nadaljevanju Akt). Izpodbijane določbe se nanašajo na metodologijo za določitev regulativnega okvira. Pobudnica v utemeljitev pravnega interesa navaja, da ji je Vlada s sklepom št. 36001-4/2007/05 z dne 14. 6. 2017 podelila koncesijo za izvajanje gospodarske javne službe distribucijskega operaterja električne energije na ozemlju Republike Slovenije za obdobje 50 let od 1. 7. 2007 dalje. Izpodbijane določbe Akta naj bi neposredno posegale v njen pravni in dejanski položaj, ker naj bi se prek reguliranja priznanih oziroma upravičenih stroškov in regulirane omrežnine vplivalo na njene prihodke in izpolnjevanje njenih obveznosti, ki jih ima po Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15 – v nadaljevanju EZ-1) in sklenjeni koncesijski pogodbi. Pobudnica zatrjuje neskladje izpodbijanih določb z 2., 33., 67. in 74. členom ter tretjim odstavkom 153. člena in 155. členom Ustave. Izpodbijane določbe Akta naj bi bile v nasprotju tudi z EZ-1 in Direktivo 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14. 8. 2009).

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

3. Agencija za energijo (v nadaljevanju Agencija) je z Aktom predpisala metodologijo za določitev regulativnega okvira (drugi odstavek 116. člena EZ-1). Za posameznega elektrooperaterja Agencija določi regulativni okvir z odločbo, ki jo izda elektrooperaterju najkasneje do 15. novembra v letu pred prvim letom regulativnega obdobja, na katero se nanaša (osmi odstavek 117. člena EZ-1). Zoper to odločbo ni dovoljena pritožba (prvi odstavek 418. člena EZ-1), je pa zoper dokončne upravne odločbe dovoljeno sodno varstvo z vložitvijo v upravnem sporu.

4. Izpodbijane določbe na navedeno ne učinkujejo neposredno. V takih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče Ustavnega sodišča je obrazloženo v sklepu št. U-I-251/07 z dne 10. 1. 2008 (Uradni list RS, št. 6/08, in OdlUS XVII, 2). Za obravnavani primer to pomeni, da bo lahko pobudnica po vložitvi tožbe zoper odločbo Agencije o regulativnem okviru v upravnem sporu in po izčrpanju vseh pravnih sredstev hkrati z ustavno pritožbo vložila tudi pobudo za presojo ustavnosti in zakonitosti izpodbijane ureditve. Svoje ugovore v zvezi s protiustavnostjo izpodbijane ureditve bo lahko pred tem naslovila na sodišče, ki je na podlagi 125. člena Ustave vezano na Ustavo in zakon, ne pa tudi na podzakonske predpise ali predpise lokalnih skupnosti. Ustava namreč daje sodniku pooblastilo in nalaga dolžnost, da pri odločanju o pravicah in obveznostih v takih primerih sam izloči podzakonske predpise (t. i. *exceptio illegalis*). Glede na navedeno pobudnica ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti izpodbijanih določb. Zato je Ustavno sodišče njeno pobudo zavrglo.

5. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik

RS
US